

**การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจของ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวบาน
อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙**

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องโหว่ให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบุ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	<p>ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้น</p> <p>ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต</p> <p>ปัญหา หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการ หรือธุรกิจตัวกลาง” หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติอนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริตเนื่องจากความยุ่งยาก(Pain point) อุปสรรคของหรือความ ต้องการของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยงหรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะ มีมูลค่าเท่าใดนำสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมนอกระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่าง ๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม</p>

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจจะความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจ

ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
๒. การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. การใช้จ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๖ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
- ๖) การจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือขั้นตอนการทำงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวบาน แบ่งความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
๒. การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. การใช้จ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (know factor และ Unknow factor)

กระบวนการ/โครงการที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ		
การเรียกเก็บเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต		✓
การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่		
เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ หรือสั่งการ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ญาติ คนใกล้ชิด หรือเครือข่าย โดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ กฎหมาย หรือความเป็นธรรม		✓
การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่ เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใด บุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม		✓
การใช้จ่ายงบประมาณ		
หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่นำงบประมาณที่ได้รับไปใช้ในกิจกรรมหรือรายการที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือแผนงานที่ได้รับอนุมัติไว้ อาจเป็นการเบี่ยงเบนงบเพื่อประโยชน์อื่น หรือใช้โดยขาดการควบคุมที่เหมาะสม		✓

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวบานกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

๑. ด้านโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

โอกาสเกิดการทุจริต (likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๕ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูงมาก)
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๔ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูง)
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๓ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง)
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๒ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก)
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้ง / ปี (ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น)

๒. ด้านผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงินและผลกระทบทางการเงิน

๒.๑ ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ ถูกกลโกงข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	- แทบจะไม่มี

๒.๒ ผลกระทบทางการเงิน

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
๕	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป
๔	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท
๑	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า

ตารางการประเมินระดับค่าความเสี่ยง

กระบวนการ/โครงการที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
ความเสี่ยงด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ			
การเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	๓	๒	๖

กระบวนการงาน/โครงการที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่			
เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ในการพิจารณา อนุมัติ หรือสั่งการ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ญาติ คนใกล้ชิด หรือเครือข่าย โดยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ กฎหมาย หรือความเป็นธรรม	๔	๒	๘
การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่ เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยไม่เป็นธรรม	๓	๔	๑๒
ความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ			
หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่นำงบประมาณที่ได้รับไปใช้ในกิจกรรมหรือรายการที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือแผนงานที่ได้รับอนุมัติไว้ อาจเป็นการเบี่ยงเบนงบเพื่อประโยชน์อื่น หรือใช้โดยขาดการควบคุมที่เหมาะสม	๑	๓	๖

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจ

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตเป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยแบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสี

เหลือง : เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้อำนาจระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

สถานะสีส้ม : เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้มาเกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : เป็นความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

(ระดับความเสี่ยง = โอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๓	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔
๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๕ - ๘
๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

ตารางการประเมินระดับความเสี่ยง

กระบวนการ/โครงการที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความเสี่ยงด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ				
การเรียกเก็บเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต		✓		
ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่				
เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ในการพิจารณา อนุมัติ หรือสั่งการ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ญาติ คนใกล้ชิด หรือเครือข่าย โดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ กฎหมาย หรือความเป็นธรรม		✓		
การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกเก็บสินบนเพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม			✓	
ความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ				
หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่นำงบประมาณที่ได้รับไปใช้ในกิจกรรมหรือรายการที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือแผนงานที่ได้รับอนุมัติไว้ อาจเป็นการเบี่ยงเบนงบเพื่อประโยชน์อื่น หรือใช้โดยขาดการควบคุมที่เหมาะสม		✓		

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจ

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวบาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

กระบวนการ/โครงการที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
ความเสี่ยงด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ		
การเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	<p>๑.เปิดเผยค่าธรรมเนียมและขั้นตอนอย่างโปร่งใส ประกาศอัตราค่าธรรมเนียม ระยะเวลา และขั้นตอนชัดเจน ลดช่องทางเรียกรับเงินเพิ่ม</p> <p>๒.ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service / e-Payment) ลดการติดต่อโดยตรง และให้ชำระเงินผ่านระบบเท่านั้น</p> <p>๓.แยกหน้าที่และลดดุลพินิจ แยกผู้รับคำขอ-ผู้พิจารณา-ผู้อนุมัติ และกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจน</p> <p>๔.มีระบบตรวจสอบและร้องเรียน เช่น Audit Trail, การตรวจสอบภายใน และช่องทางแจ้งเบาะแสที่คุ้มครองผู้ร้อง</p> <p>๕.กำหนดบทลงโทษชัดเจนและบังคับใช้จริง ดำเนินการทางวินัย/กฎหมายทันทีเมื่อพบการกระทำผิด</p>
ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่		
เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ หรือสั่งการ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ญาติ คนใกล้ชิด หรือเครือข่าย โดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ กฎหมาย หรือความเป็นธรรม	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	<p>๑. กำหนดหลักเกณฑ์/ขั้นตอนให้ชัดเจนและเปิดเผย</p> <p>ลดการใช้ดุลพินิจ และต้องมีเหตุผลประกอบการอนุมัติทุกกรณี</p> <p>๒. บังคับใช้การเปิดเผยและจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)</p> <p>เจ้าหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงผลประโยชน์ และเว้นวรรคการพิจารณาเมื่อมีส่วนได้เสีย</p>

กระบวนการงาน/โครงการที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
		๓. แยกหน้าที่และมีระบบถ่วงดุล (Segregation of Duties) แยกผู้ตรวจสอบ-ผู้พิจารณา-ผู้อนุมัติ พร้อมลายเซ็น/ความเห็นหลายระดับ ๔.. ระบบติดตาม ตรวจสอบ และ Audit Trail บันทึกทุกขั้นตอน ตรวจสอบย้อนหลังได้ พร้อมสุ่มตรวจและใช้ข้อมูลวิเคราะห์ความผิดปกติ ๕. ช่องทางร้องเรียนและบทลงโทษที่บังคับใช้จริง คุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส และดำเนินการทางวินัย/กฎหมายอย่างเคร่งครัดเมื่อพบการกระทำผิด
การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่ เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑. กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนให้ชัดเจน โปร่งใส ลดดุลพินิจ มีเกณฑ์พิจารณา/อนุมัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเปิดเผยต่อสาธารณะ ๒. ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service / e-Payment) และลดการติดต่อโดยตรง ลดโอกาสการต่อรองหรือเรียกรับสินบนระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้รับบริการ ๓. ตรวจสอบเข้มและลงโทษจริงจัง มี Audit Trail ตรวจสอบย้อนหลังได้ พร้อมช่องทางร้องเรียนที่ปลอดภัย และดำเนินการทางวินัย/กฎหมายทันทีเมื่อพบการกระทำผิด
ความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ		
หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่นำงบประมาณที่ได้รับไปใช้ในกิจกรรมหรือรายการที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือแผนงานที่ได้รับอนุมัติไว้ อาจเป็นการเบี่ยงเบนงบประมาณเพื่อประโยชน์อื่น หรือใช้โดยขาดการควบคุมที่เหมาะสม	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๑. กำหนดแผนงาน/งบประมาณและวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนตั้งแต่ต้น ระบุเป้าหมาย กิจกรรม และรายการใช้จ่ายอย่างละเอียด และต้องได้รับอนุมัติถูกต้อง ๒. ควบคุมการเปลี่ยนแปลงงบประมาณอย่างเข้มงวด

กระบวนการ/โครงการที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
		<p>การโอนหรือปรับเปลี่ยนงบประมาณต้องมีเหตุผลชัดเจนและได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ</p> <p>๓. ติดตามและรายงานผลการใช้จ่ายเทียบกับแผนงาน มีการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง</p> <p>๔. ตรวจสอบภายในและสุ่มตรวจการใช้จ่าย ทำการตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน และผลการดำเนินงาน พร้อมดำเนินการแก้ไขเมื่อพบความไม่สอดคล้อง</p>

